

Esama miškų būklė ir tarptautiniai šalies įsipareigojimai ateičiai

Nerijus Kupstaitis,
Aplinkos ministerijos Miškų politikos grupės vadovas

Panaudota: Valstybinės miškų tarnybos ir Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos informacija

Nacionalinio susitarimo dėl miškų (NMS) proceso

Nacionalinės miškų vizijos etapo baigiamasis forumas, Girionys, 2021 m. rugsėjo 29 d.



Pagrindiniai informacijos šaltiniai – miškų inventorizacijos

Nacionalinė miškų inventorizacija (NMI) (instrumentiniu atrankos metodu apskaitos bareliuose) – vykdo Valstybinė miškų tarnyba;

*kasmet visoje šalyje 5-erių metų ciklais, unifikuoto dizaino, nepertraukiama atrankinė miškų inventorizacija, atliekama jau 24-ius metus. Skirta šalies miškų rodikliams nustatyti aukštu 1% tikslumu. Rezultatai naudojami **strateginiams uždaviniams spręsti**, miškų būklei įvertinti, ŠESD informacijai ŽNŽKM (LULUCF) sektoriuje įvertinti ir kt.*

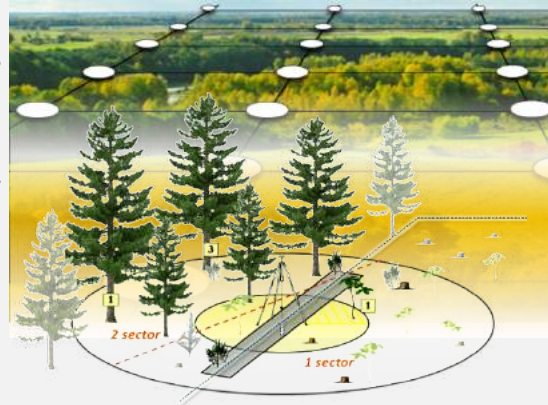
2022 m. bus užbaigtas 5-as matavimo ciklas, apie 6000 barelių miško žemėje.

Sklypinė miškų inventorizacija (SMI) (ištisiniu sklypų apžiūros metodu) – vykdo įmonės, privatūs asmenys, prižiūri Valstybinė miškų tarnyba;

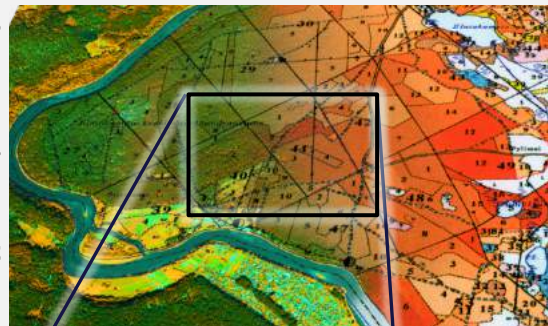
*10 metų periodiškumu, valstybiniuose miškuose pagal nustatytą planą tam tikruose šalies regionuose, skirta **ūkinei veiklai planuoti** konkrečiuose miško sklypuose. Remiantis šios inventorizacijos duomenimis tvarkomas LR Miškų valstybės kadastras, sudaromi miškų žemėlapiai. Yra užbaigti 7-eri šios inventorizacijos ciklai.*

Brandžių medynų inventorizacija (BMI) (atrankos metodu, valstybiniuose miškuose) – įmonės, inicijuoja ir prižiūri Valstybinė miškų tarnyba;

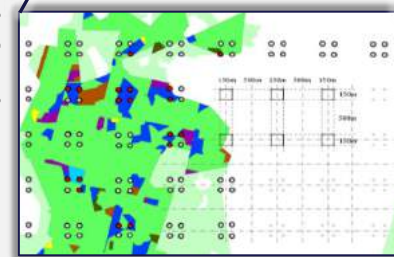
Nacionalinė miškų inventorizacija



Sklypinė miškų inventorizacija



Brandžių medynų

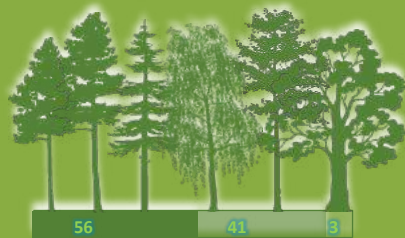


Europiniai darnaus miškų tvarkymo kriterijai



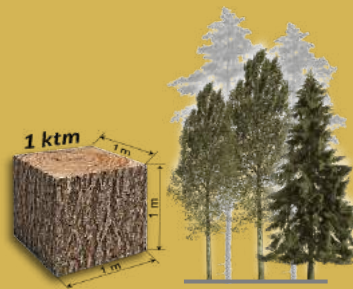
Miškų ištekliai ir C kaupimas

I



Miškų produktyvumas

III



Miško apsauginės funkcijos

V



Miško ekosistemų sveikumas ir gyvybingumas

II



Miško ekosistemų biologinė įvairovė

IV



Miško socialinės-ekonominės funkcijos

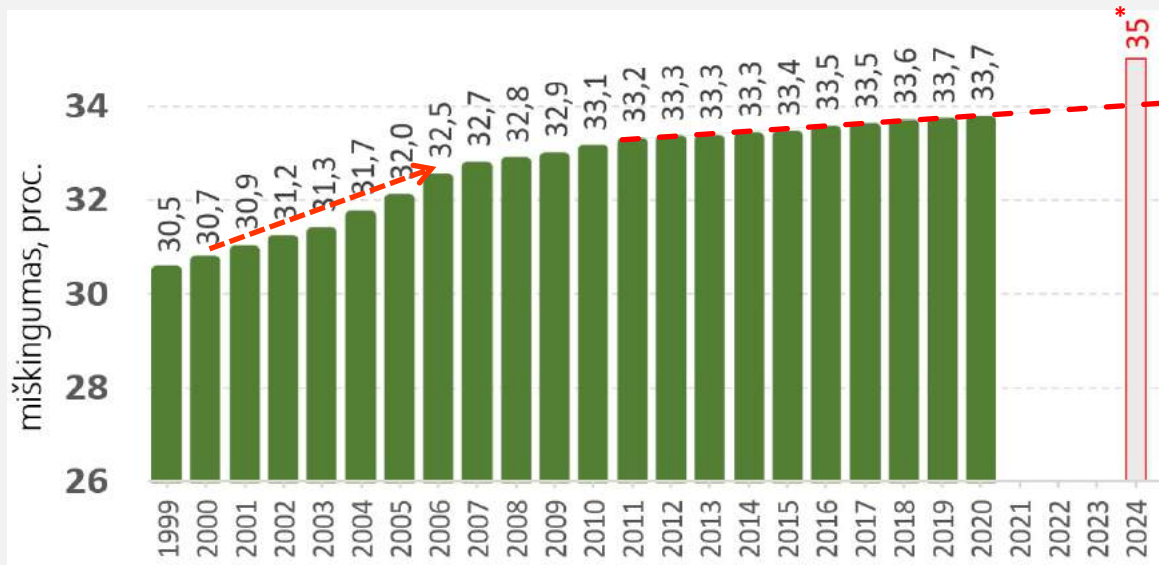
VI



I. Miško ištekliai: miškingumas

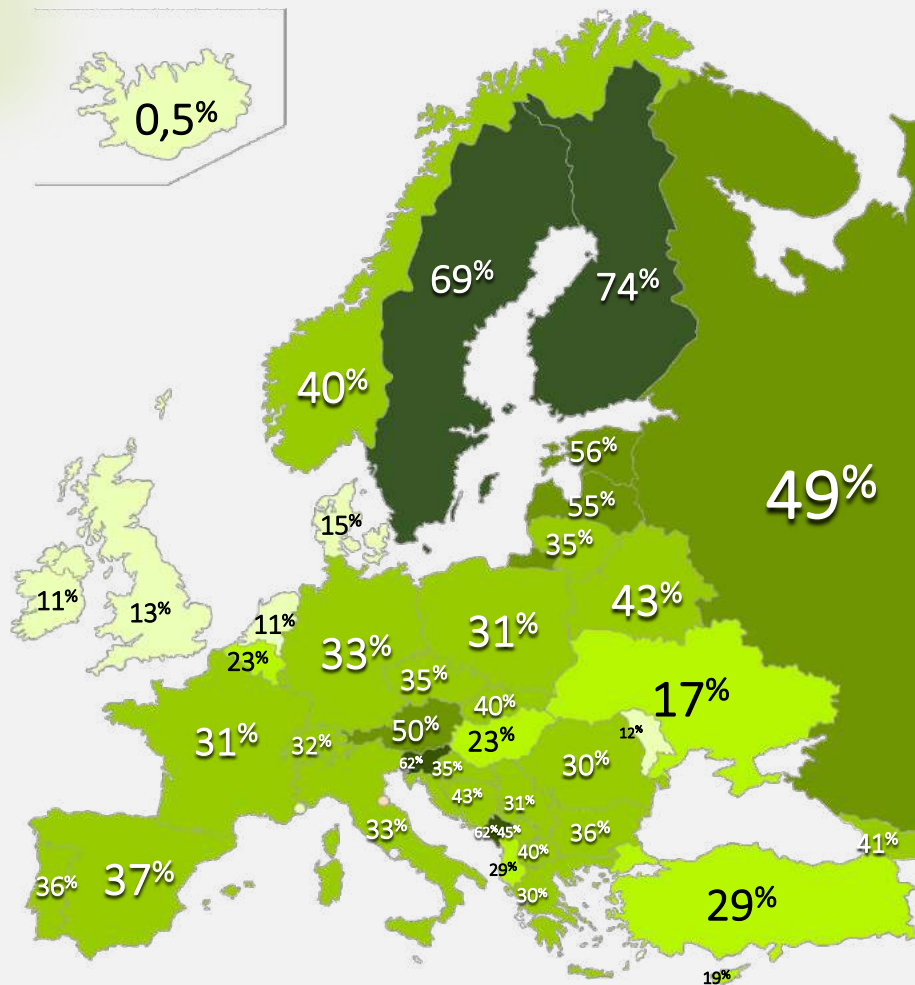
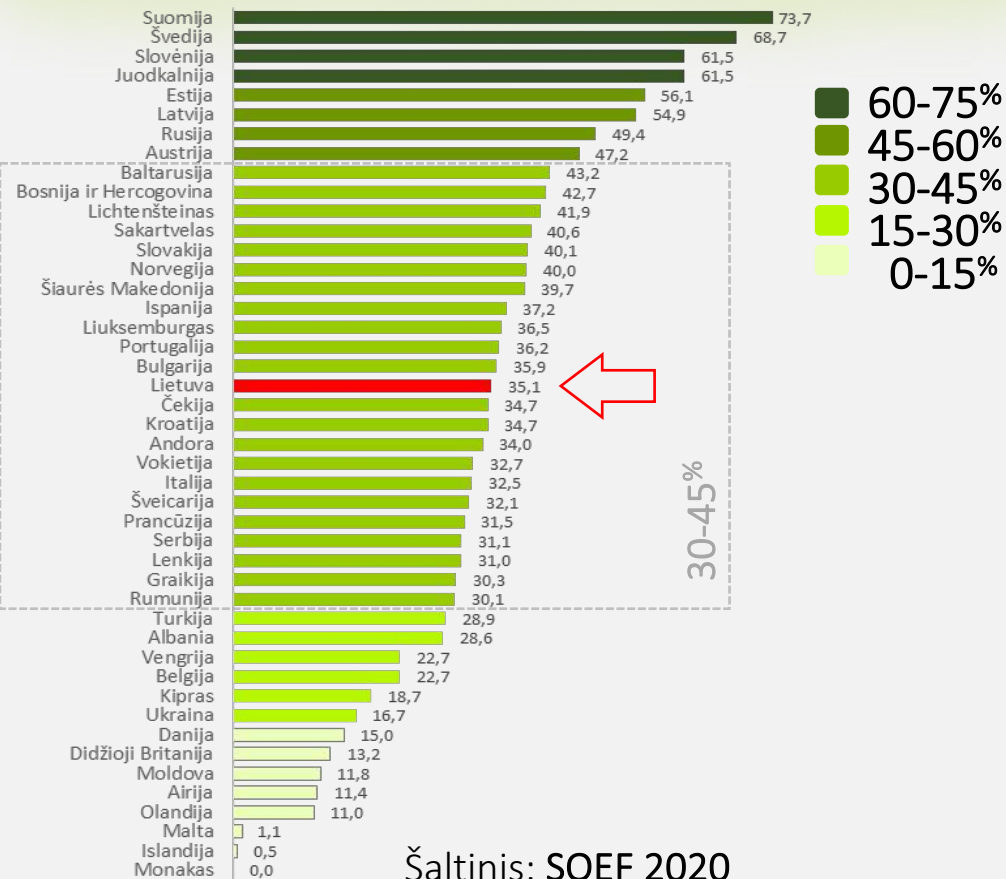
Miškingumas šalyje kasmet padidėja, tačiau jo augimo tempai yra keliskart mažesni, jei palygintume su 2000-2006 metų laikotarpiu. Šiuo metu šalies miškingumas sudaro apie **33,7 proc.** (**35,1 proc.**, jei vertintume pagal tarptautinę metodiką).

Per paskutinius 20 metų miškingumas padidėjo 3 p.p. (2000 m. buvo 30,7 proc.).



* – XVIII LR Vyriausybės programoje nustatytas siektinas miškingumo rodiklis 2024 m.

Europos šalių miškingumas



Kas yra „miškas“ pagal skirtingas apskaitas?

Pasaulinė miško išteklių apskaita (FRA) taiko nusistovėjusį miško apibrėžimą stebint miško plotus pagal biofizinius ir žemės naudojimo kriterijus



Pasaulinė miškų stebėsena (GFW) vertina visas medžių dangos formas, kad nustatytų jos pokyčius pagal biofizinius kriterijus. Taiko sąvoką „medžių danga“ vietoj „miškas“



Šaltinis:

GLOBAL
FOREST
WATCH

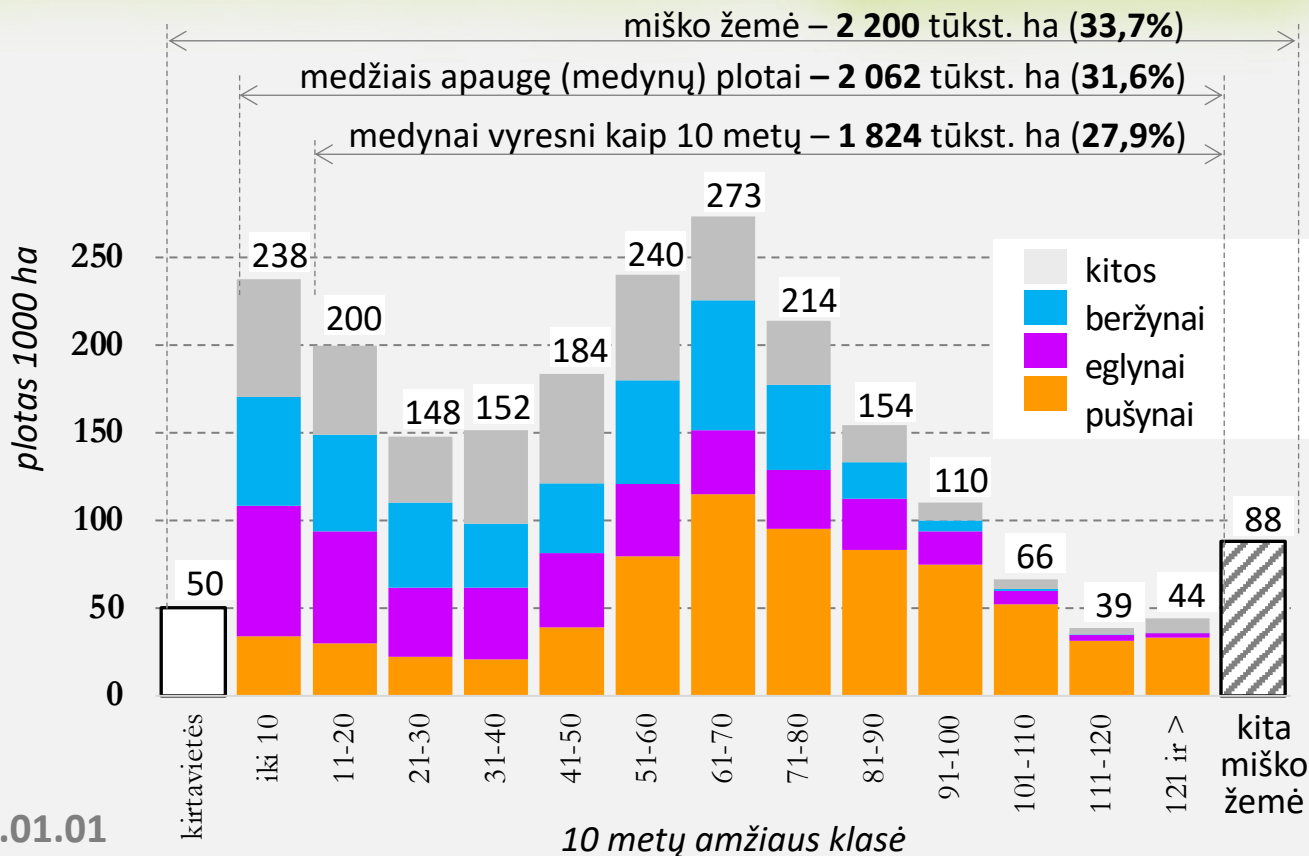
I. Miško ištekliai: medžiais apaugę plotai pagal amžių

Pagal nacionalinę teisę, **miško žemė** – medžiais apaugę ir jais neapaugę žemės plotai, kiti su mišku susiję plotai.

Medynais padengto (medžiais apaugusio) žemės ploto dalis – **31,6 proc.**

Kirtaviečių plotas (suminis) – **35-50 tūkst. ha.**

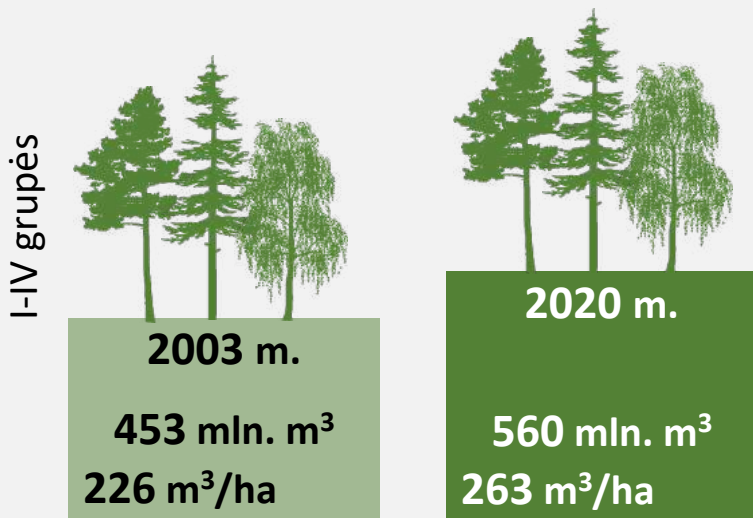
I-os amžiaus klasės jaunuo-lynų plotas – **238 tūkst. ha.**



I. Miško ištekliai: medynų tūris

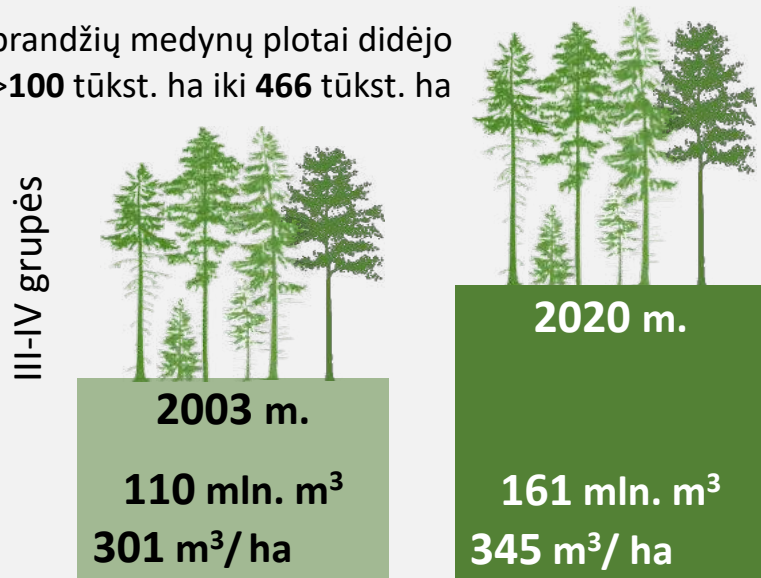
Tiek visų, tiek brandžių medynų tūriai šalyje didėja dėl šalyje taikomos nuosaikios miškų naudojimo medienai gaminti politikos. Pagal medynuose sukauptus medienos tūrius (1 ha) esame Europos šalių pirmame dešimtuke.

Visi medynai



Brandūs medynai

brandžių medynų plotai didėjo
>100 tūkst. ha iki 466 tūkst. ha

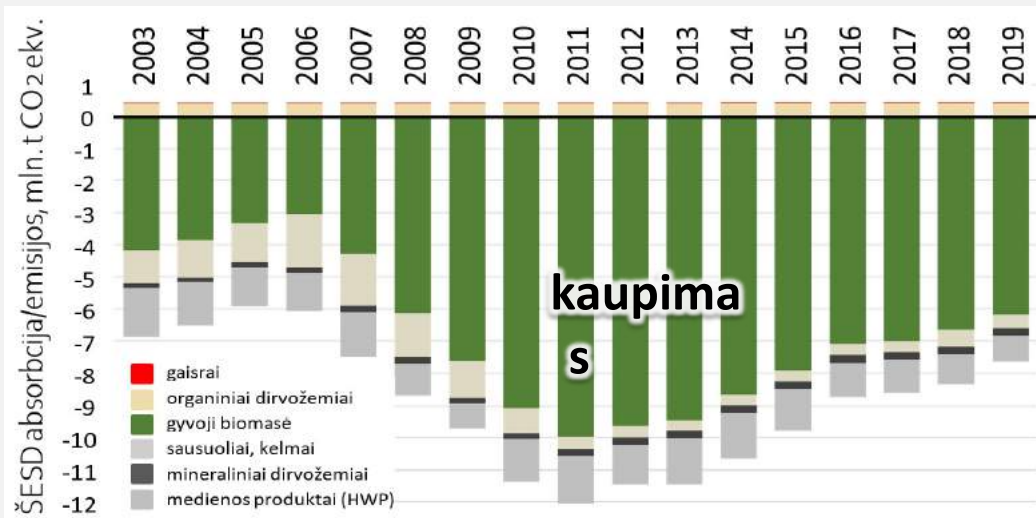


I. Miško ištekliai: C (anglies) kaupimas

Lietuvoje miškų sektorius yra didžiausias šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) sugėriklis. Per metus šalies miškai vidutiniškai sugeria* apie **18 mln. t CO₂ ekv.**

Šiuo metu miškai kasmet **pasipildo** apie **7 mln. t CO₂ ekv.**, o tai sudaro apie ⅓ viso šalyje per metus išmetamo ŠESD kiekio. Nukirsto medžio produktuose, kasmet papildomai „užkonservuojama“ dar apie **1 mln. t CO₂ ekv. ŠESD**.

Miško išteklių naudojimas energetinėms šalies reikmėms tenkinti taip pat leidžia pakeisti iškastinį kurą atsinaujinančiu (~16%), o tai sąlygoja mažesnius ŠESD išmetimus energetikos sektoriuje.



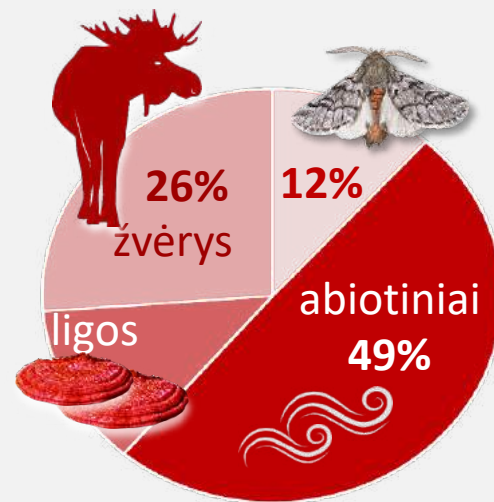
* absorbuojamas CO₂ kiekis vertintas medžių stiebams auginti, kadangi šie duomenys (medžių stiebų prieaugis) yra patikimai nustatomi NMI metu; kitoms medžių dalims (šaknims, šakoms ir kt.) auginti absorbuojamas CO₂ kiekis į skaičiavimus neįtrauktas;

II. Miškų sveikumas, gyvybingumas

Miškai jų sveikatingumo požiūriu šiuo metu yra **sąlyginai geros būklės**. Masinio kenkėjų plitimo židinių šiuo metu nėra, o 2018-2020 m. pušynuose išplitę spyglius graužiančio verpiko vienuolio židiniai (~7,7 tūkst. ha plote) sėkmingai likviduoti aero-purškimo pagalba.

Miškams didžiausią žalą Lietuvoje daro vėjas, medžių liemenų ir spyglius graužiantys kenkėjai vabzdžiai, kanopiniai žvėrys, kurių populiacija šiuo metu labai pagausėjusi. Vėjas ir medžių liemenų kenkėjai mišką pažeidžia kasmet, bet nevienodu intensyvumu.

Viena didesnių problemų – džiūstantys uosynai, kurių plotas dėl Europoje išplitusio patogeno *Hymenoscyphus fraxineus*, šalyje sumažėjo nuo 51 tūkst. ha (2003 m.) iki 13 tūkst. ha, taip pat gausi kanopinių žvėrių populiacija, kurių daroma žala auga.



~12 tūkst. ha

2020 m. apskaitos duomenys

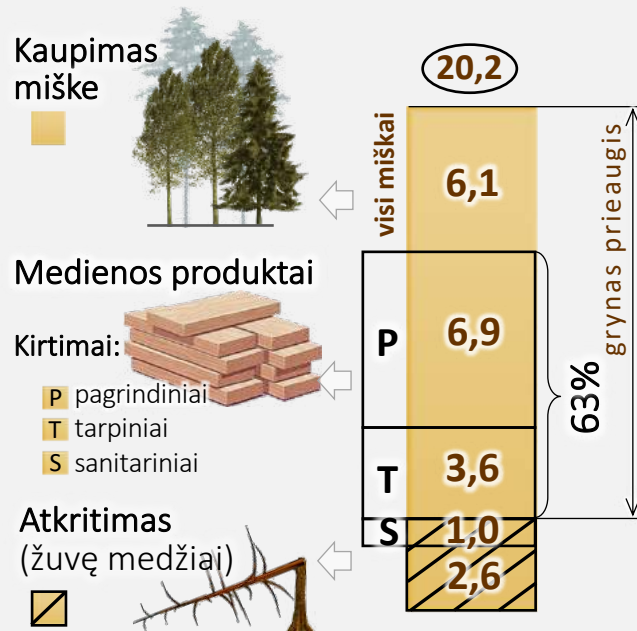
III. Miškų produktyvumas (ir jo panaudojimas)

Bendras metinis medienos tūrio prieaugis visuose medynuose (I-IV gr. miškai) didėjo nuo **16,0 mln. m³** (2003 m.) iki **20,9 mln. m³** (2015 m.), vėliau mažėjo iki **20,0 mln. m³** (2021 m.) ir šiuo metu sudaro apie 9,5 m³ vienam hektarui (2003 m. – 8,0 m³/ha).

Kasmet apie **3-4 mln. m³** medžių žūsta, dėl to grynas metinis medienos tūrio prieaugis, sudarė **16,6 mln. m³**.

Per paskutinį dešimtmetį Lietuvos miškuose kasmet paruošiama apie **6,7-7,6 mln. m³** likvidinės medienos.

Medienos prieaugio panaudojimas (miško kirtimų ir grynojo prieaugio santykis) šalies miškuose sudaro apie **63 proc.**, o III-IV grupės miškuose skirtingais metais kito **55-90 proc.** intervale, bet nė karto XXI a. neviršijo Ministrų konferencijos Europos miškams išsaugoti (MCPFE) nustatytos **95 proc.** ribos.



iškertamo žalių medžių tūrio ir grynojo prieaugio santykio vertinimas (MCPFE):

>100 proc. – blogai (🌲), 95-100 proc. – patenkinamai (🌲🌲), <95 proc. – gerai (🌲🌲🌲)

NMI duomenys, 2019 m.

IV. Miškų biologinė įvairovė

Lietuvoje labiausiai paplitę pusiau natūralūs (su žmogaus pagalba želdinti) miškai. Vienaamžių medynų yra daugiausia – 61 proc., **sąlyginai įvairiaamžių** (3 ar daugiau kartų) – **tėra 6 proc.**

Nuo 2003 m. iki 2020 m. likvidinių medžių sausulių kiekis išaugo beveik 2 kartus – **nuo 6,3 m³/ha iki 10,9 m³/ha**, bendras šalies miškuose – **nuo 12,7 mln. m³ iki 23,7 mln. m³.**

Kartu su nelikvidiniais sausuliais negyvos stiebų medienos kiekis sudaro **14,2 m³/ha** (kietoji dalis). /Europoje (be Rusijos) šis rodiklis yra 11,5 m³/ha/.

Suyranti negyvos medienos dalis – **1,03 m³/ha/m.**

Nuo 2003 m. šalies miškuose daugėjo stambių medžių skaičius medynuose:

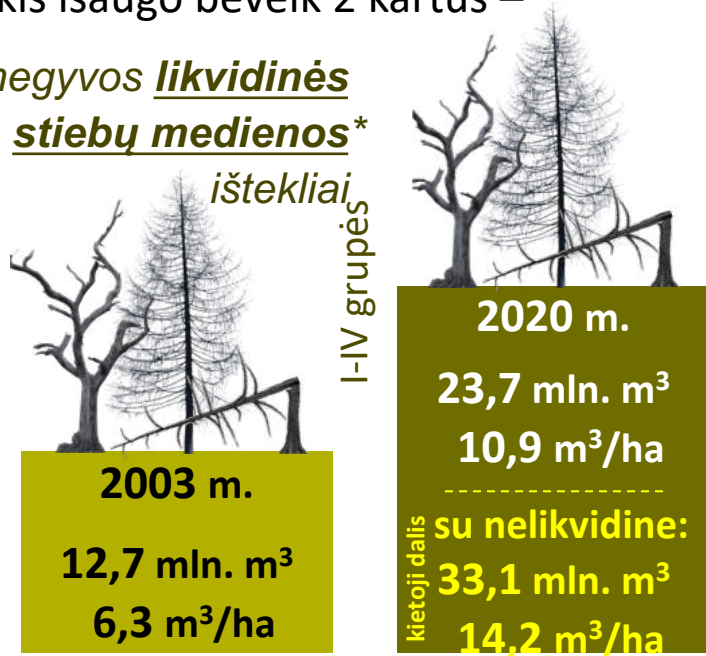
>50 cm – nuo ~2 800 iki ~5 000 vnt.,

>70 cm – nuo ~180 iki ~290 vnt. 1 000 ha plote.

negyvos likvidinės
stiebų medienos*

ištekliai

I-IV grupės



NMI duomenys

* skaičiuojant tik stiebų medieną be šakų, kelminės dalies ir šaknų

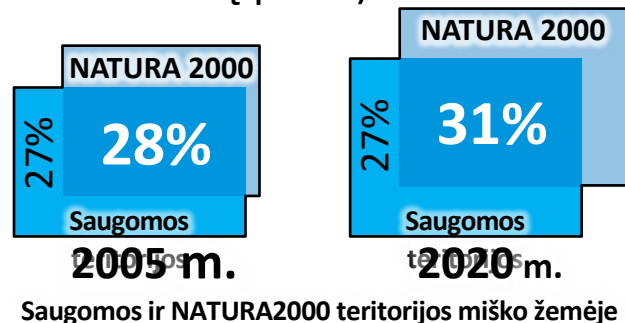
V. Miško apsauginės funkcijos

2020.01.01 miško žemės plotai pagal miškų grupes:

- I miškų grupė (rezervatiniai miškai) – apie **27 tūkst. ha** (1,2 proc.),
- II miškų grupė (specialios paskirties) – apie **256 tūkst. ha** (11,6 proc.),
 - IIA (ekosistemų apsaugos) – **198 tūkst. ha**; IIB (rekreaciniai) – **58 tūkst. ha**,
- III miškų grupė (apsauginiai) – apie **281 tūkst. ha** (12,8 proc.),
- IV miškų grupė (ūkiniai miškai) – apie **1 636 tūkst. ha** (74,3 proc.).

Į saugomas teritorijas (2020 m.) pateko apie 595 tūkst. ha miško plotas (27 proc. nuo miško žemės ploto). Kartu sudėjus šalyje išskirtas saugomas teritorijas ir „Natura 2000“ tinklo objektus, jie **užima apie 681 tūkst. ha plotą** (arba **apie 31 proc.** viso miškų ploto).

Pridėjus ir kitus vertingus pagal FSC standartą ar kitaip saugomus objektus – kertines miško buveines, EB svarbos natūralias miško buveines nesaugomose teritorijose, apie retų paukščių lizdus išskirtas teritorijas ir pan., gauname **virš 845 tūkst. ha saugomų objektų plotą miške**.



VI. Miško socialinės-ekonominės funkcijos

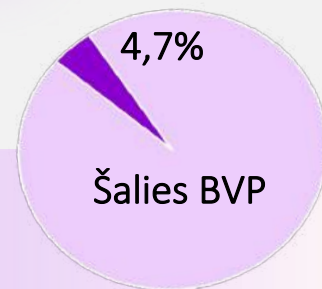
2018 m. miškininkystėje ir medienos pramonėje (įskaitant baldų) sukurta pridėtinė vertė – **1,9 mlrd. Eur**. Šios šakos dalis šalies BVP – **4,7 proc.** Bendra miškininkystės ir medienos ruošos sukurta pridėtinė vertė (valstybiniai ir privatūs miškai) – **268 mln. Eur**.

Bendra visų miškų vertė – beveik **5 mlrd. Eur** (2021.01.01, VMA).

Atsinaujinančių išteklių dalis bendrame šalies energijos balanse 2019 m. sudarė apie 20,2 proc., joje medienos dalis didžiausia – apie 80 proc. Malkų ir medienos liekanų panaudojimas kuro ir energijos gamybai sudarė apie 6,37 mln. m³ medienos.

Miškai pagal nuosavybę: ~1 110 tūkst. ha valstybinės reikšmės (50,5%), ~924 tūkst. ha privatūs (42,0%), ~166 tūkst. ha miškai skirti nuosavybės teisėms atkurti (7,5%). Lietuvoje vyrauja smulkios privačios miško valdos (vidutiniškai 3,4 ha ploto).

Dirbančių darbuotojų skaičius: miškininkystės ir medienos ruošos sektoriuje dirba apie **10 tūkst.**, medienos apdirbimo, popieriaus gaminių, baldų gamybos sektoriuose – apie **57 tūkst.** darbuotojų.



Tarptautiniai (su miškais susiję) šalies įsipareigojimai **nuolat auga**

Tiesioginių Lietuvos įsipareigojimų dėl miškų tvarkymo ar miškų politikos ES lygiu nei tarptautiniu mastu nėra, tačiau yra:

- **Europos žaliasis kursas** (*The European Green Deal*) – siekis tapti pirmuoju neutralaus poveikio klimatui žemynu (2050), apima energetiką, pramonę, statybas, bioįvairovę, maisto grandines, taršos mažinimą
 - **Miškai** – labai svarbūs klimato kaitos švelninimui ir prisitaikymui, bioįvairovės išsaugojimui, bioekonomikos vystymui ir pan.

Be to, Lietuvos miškus ir miškų politiką tiesiogiai veikia:

- ES **aplinkosaugos** politika – Natura2000 tinklas, susiję apribojimai miškų ūkinei veiklai
- ES **bendroji žemės ūkio** politika – ES parama Lietuvos miškams ir jų plėtrai
- ES **energetikos** politika – mediena daugiausia naudojamas atsinaujinantis energijos išteklis
-



ES politika – pagrindinis LT įsipareigojimų šaltinis

Su miškais susiję ES teisės aktai (reglamentai):

- **Medienos reglamentas** 995/2010 skirtas uždrausti prekybą neteisėtai paruošta mediena ir jos produktais ES rinkoje
- **LULUCF reglamentas** 2018/841, nustatomi šalių įsipareigojimai ir LULUCF sektoriuje išmetamo ir absorbuojamo ŠESD kiekio apskaitos ir patikros taisyklės
- **FLEGT reglamentas** 2173/2005, skirtas medienos ir jos produktų importo licenzijavimui siekiant skatinti legaliai pagamintos medienos naudojimą
- **Pastangų pasidalinimo reglamentas** 2018/842 nustato šalims įpareigojimus 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti ŠESD metinį kiekį įvairiuose sektoriuose, įskaitant miškų
- ...



ES politika – pagrindinis LT įsipareigojimų šaltinis

Su miškais susiję ES teisės aktai (direktyvos):

- **Prekybos miško dauginamąja medžiaga direktyva** 1999/105/EB taikoma prekybai skirtos miško dauginamosios medžiagos gavybai ir prekybai šia medžiaga ES
- **RED II direktyva** 2018/2001 skirta skatinti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, ja nustatomi biokuro tvarumo kriterijai, biokuro žaliavos šaltinių apribojimai atsižvelgiant į tvarumo reikalavimus
- **Paukščių direktyva** 2009/147/EB skirta apsaugoti visų rūšių laukinius paukščius, natūraliai paplitusius valstybių narių Europinėje teritorijoje, įskaitant apsaugos priemones miškų teritorijose
- **Buveinių direktyva** 92/43/EEB skirta natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugai – pagrindinis visos Europos natūralių buveinių ir gyvūnijos bei augalijos apsaugos instrumentas, kuris apima apsaugos priemones ir miškų teritorijose
- ...



EB svarbos miškų buveinės Lietuvoje

- Bendrijos svarbos miškų buveinių tipų Lietuvoje - 14;
- Bendras šių buveinių plotas – apie 268 tūkst. ha (12,6 % nuo visų miškų);
- Saugomose teritorijose I-II miškų grupėse – 68 tūkst. ha;
- Iš viso saugomose teritorijose, visose miškų grupėse, yra apie 124 tūkst. ha EB svarbos miškų buveinių - **5,7 %** nuo visų miškų ploto;
- Norint atitikti 20/60 proc. taisyklę, reikia papildomai už Saugomų teritorijų ribų atrinkti dar apie 27 tūkst. ha. – dar **1,3 %** nuo visų miškų;

EB SVARBOS NATŪRALIŲ MIŠKŲ BUVEINIŲ APSAUGOS „NATURA 2000“ TINKLE STATISTIKA (2021-06-07)

Buveinės tipas	Buveinės kodas	Bendras plotas šalyje, ha (pagal BIGIS)	Apsaugotas tinkle plotas, ha	Apsaugos tinkle tikslas (20/60 taisyklė) nuo bendro (BIGIS duomenimis) ploto šalyje %	Apsaugoto tinkle ploto dalis nuo bendro BIGIS ploto šalyje, %	Apsaugos tinkle tikslas, ha	Trūksta (viršija) iki tikslo, ha	Trūksta iki tikslo apsaugojus visas nac. saugomose teritorijose, BAST ir PAST inventorizuota s buveines, ha
Vakarų taiga	9010*	57185	25786,9	60	45,09%	34310,96	-8524,07	-6518,00
Plačialapių ir mišrūs miškai	9020*	16303	4896,4	60	30,03%	9781,91	-4885,53	-2938,00
Žolių turtingi eglynai	9050	30098	5871,5	20	19,51%	6019,54	-148,07	
Spygliuočių miškai ant ozų	9060	800	316,2	20	39,54%	159,94	156,29	
Medžiais apaugusios ganyklos	9070	438	96,5	20	22,04%	87,61	8,94	
Pelkėti lapuočių miškai	9080*	51993	14639,3	60	28,16%	31195,97	-16556,68	-9894,00
Skroblynai	9160	14739	5899,4	20	40,03%	2947,82	2951,61	
Griovų ir šlaitų miškai	9180*	8571	3488,2	60	40,70%	5142,31	-1654,10	-629,00
Sausieji ąžuolynai	9190	270	14	20	5,18%	54,09	-40,07	
Pelkiniai miškai	91D0*	50066	27477,4	60	54,88%	30039,44	-2562,00	
Aliuviniai miškai	91E0*	28710	5970,3	60	20,80%	17225,86	-11255,51	-7438,00
Paupių guobynai	91F0	291	102,9	20	35,39%	58,16	44,76	
Kerpiniai pušynai	91T0	7186	1437,2	20	20,00%	1437,13	0,08	
		266649	95996,2			138460,7	-45626	-27417

2013-2018 m. apsaugos būklės įvertinimo rezultatai

Pagal nacionalinę ataskaitą iš <https://nature-art17.eionet.europa.eu/article17/habitat/report/> (supaprastinta)

Buveinės tipas	Buveinių plotas			Struktūra ir funkcijos		Ateities perspektyvos				Bendras įvertis 2013-2018		Bendras įvertis 2007-2012	
	Plotas, ha	Įvertis	Trendas	Įvertis	Trendas	Arealo G-geros, S-silpnos, B-blogos, N-neaiškios	Ploto	Str. ir f.	Bendra būklė			Nac. būklė	Pokytis
9010 Vakarų taiga*	57185	U1	↘	U1	?	G	S	S	U1	U1	?	U2	↘
9020 Plačialapių ir mišrūs miškai*	16303	U1	↘	U2	↘	G	B	S	U2	U2	↘	U2	↘
9050 Žolių turtingi eglynai	30098	U1	?	U1	?	G	S	S	U1	U1	?	U1	=
9060 Spygliuočių miškai ant ozų	800	U1	?	U2	↘	G	B	B	U2	U2	?	U1	=
9070 Medžiais apaugusios ganyklos	438	U2	↘	U2	↘	G	B	B	U2	U2	↘	U2	↘
9080 Pelkėti lapuočių miškai*	51993	FV	?	U1	?	G	S	N	U1	U1	?	FV	
9160 Skroblynai	14739	U1	↘	U1	?	G	S	S	U1	U1	?	U1	=
9180 Griovų ir šlaitų miškai*	8571	FV	=	XX	?	G	G	N	FV	FV	=	FV	
9190 Sausieji ažuolynai	270	U2	↘	U2	↘	G	B	B	U2	U2	↘	U1	=
91D0 Pelkiniai miškai*	50060	FV	?	U1	?	G	N	S	U1	U1	?	FV	
91E0 Aliuviniai miškai*	28710	FV	?	U1	?	G	G	S	U1	U1	?	U1	=
91F0 Paupių guobynai	291	U1	?	U2	↘	G	S	S	U2	U2	?	U2	↘

❖ ES Biologinės įvairovės strategijoje iki 2030 m. iškeltas tikslas, kad iki 2030 m. būtų pasiektas 30% EB buveinių ir rūšių apsaugos būklės pagerėjimas ir nebūtų fiksuojama pablogėjimų.



Kas lemia nepalankią miško buveinių apsaugos būklę?

Neigiami veiksniai (pagal EEA klasifikatorių)	Buveinių tipai												
	9010 Vakarų taiga*	9020 Placialapių ir mišrūs miškai*	9050 Žolių turtingi eglynai	9060 Spygliuočių miškai ant ozų	9070 Medžiais apaugusios ganyklos	9080 Pelkėti lapuočių miškai*	9160 Skroblynai	9180 Griovų ir šlaitų miškai*	9190 Sausieji ažuolynai	91D0 Pelkiniai miškai*	91E0 Aliuviniai miškai*	91F0 Paupių guobynai	91T0 Kerpiniai pušynai
A07 Tradicinio ūkininkavimo (ganymo miškuose) nutraukimas													
B01 Apželdinimas mišku (miško pievelių, retmių)													
B02 Miško tipo keitimas, įskaitant monokultūrų auginimą													
B07 Negyvos medienos ir mirštančių medžių šalinimas													
B09 Plyni kirtimai													
B14 Miško gaisrų slopinimas													
B17 Dirvos ruošimas MŪ													
B27 Hidrologinio režimo ir vandens telkinių keitimas MŪ													
I02 Invazinės rūšys (ne ES lygio)													
I05 Augalų ir gyvūnų ligos, patogenai, kenkėjai													
J01, F09 ir kt. Vandens telkinių ir dirvožemio tarša													
N02 Sausros ir kritulių mažėjimas													

ES politika – pagrindinis LT įsipareigojimų šaltinis

LT miškų politiką veikiantys „minkštieji“ ES politikos instrumentai:

- **Naujoji ES miškų strategija** iki 2030 (2021) nustato viziją ir konkrečius veiksmus, kaip pagerinti ES miškų kiekį ir kokybę bei sustiprinti jų apsaugą, atkūrimą ir atsparumą
- **ES bioįvairovės strategija** iki 2030 (2020) siekia griežtai saugoti visus ES pirminius ir senus miškus, numato parengti gaires artimesniam gamtai miškininkavimui, sukurti bioįvairovei palankaus miškų įveisimo ir atkūrimo gaires, pasodinti papildomus 3 milijardus medžių
- **Kaimo plėtros fondas** (nuo 2004, 2023-2027) finansiškai skatina naujų miškų įveisimą, aplinkosaugą miškuose, pažeistų miškų atkūrimą, miškininkystės technologijų plėtrą
- **ES LIFE programa** yra ES aplinkos ir klimato veiksmų finansavimo priemonė, apimanti gamtą ir bioįvairovę, žiedinę ekonomiką, klimato kaitos švelninimą ir prisitaikymą, švarią energiją
- ES bioekonomikos strategija (2012) siekia paspartinti tvarios Europos bioekonomikos diegimą ir prisideda prie Europos žaliojo kurso, žiedinės ekonomikos ir švarios energijos naujovių diegimo
- ...



Kiti (nei iš ES politikos kylantys) įsipareigojimai

EBPO (Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos) rekomendacijų įgyvendinimas:

- Lietuvos aplinkosaugos veiksmingumo apžvalga (AVA, 2021): 43 rekomendacijos, įskaitant klimato kaitos, bioįvairovės, žaliųjų mokesčių ir subsidijų srityse – iš esmės atspindi/atkartoja ES politikos kryptis
- EBPO rekomendacijos Lietuvos bendrovių valdysenos srityje: VVI konsolidavimas ir aukštų valdysenos ir skaidrumo reikalavimų diegimas (miškų urėdijų reforma), valstybės nuosavybės koordinavimo funkcijos stiprinimas, valstybės įmonių pertvarką į bendroves

Tarptautinės konvencijos, procesai, organizacijos, kur dalyvauja Lietuva



Apibendrinant/ mintys tolesnėms diskusijoms

- **Lietuvos miškai**, įskaitant jų plėtros galimybes, **turi didelį potencialą** užtikrinti įvairialypius šalies visuomenės poreikius miškams, nacionaliniu lygmeniu reikšmingai prisidėti prie klimato kaitos švelninimo, bioįvairovės išsaugojimo, bioekonomikos plėtros, kartu deramai vykdant su miškais susijusius Lietuvos tarptautinius įsipareigojimus ir užtikrinant kokybiškų miškų ir miško ekosistemų išsaugojimą ateities kartoms
- Tačiau tam potencialui realizuoti neišvengiamai **būtini pokyčiai tiek miškų politikos, tiek ir praktinio miškininkavimo lygmenyse**:
 - Ligšiolinės miškininkystės, miškotvarkos ir bendrai **miškų ūkio sistemos orientuotos pirmiausia į medieną** ir neapima plataus miško ekosisteminių paslaugų spektro
 - Šiandieninė **miškų grupių sistema**, veiklos apribojimai ir proporcijos nepakankamai atliepia besikeičiančius poreikius miškams (bioįvairovės apsauga, klimato kaitos iššūkiai ir t.t.)
 - Būtina **gerinti miškų prisitaikymą prie klimato kaitos** ir didinti **absorbcinį potencialą**
 - ...

